

درس مدیریت یکپارچه سلامت ایمنی و محیط زیست

دانشکده: بهداشت

گروه آموزشی: مهندسی بهداشت حرفه ای

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد مدیریت سلامت ایمنی و محیط زیست

نام درس: مدیریت یکپارچه سلامت ایمنی و محیط زیست	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد کارآموزی
پیش نیاز: -		
زمان برگزاری کلاس: روز: شنبه ساعت: ۱۰-۱۲	مکان برگزاری: دانشکده بهداشت کلاس شماره ۴	
تعداد دانشجویان: ۵ نفر	مسئول درس: دکتر وثوقی	مدربین (به ترتیب حروف الفبا):
دکتر احمد جنیدی جعفری - دکتر شهرام وثوقی		

شرح دوره: (لطفا شرح دهید)

با توسعه صنعتی و افزایش تقاضا برای محصولات و خدمات و بهره برداری بی رویه از منابع محیط‌زیست، مخاطرات جدید و متعدد بهداشت، ایمنی و محیط زیست شکل گرفته است. استقرار سیستم مدیریت یکپارچه سلامت، ایمنی و محیط‌زیست در سازمان‌ها و صنایع می‌تواند با ایجاد همافزایی، یکپارچه سازی و استفاده بهینه از منابع و ظرفیتهای، موفقیت در مقابله با این مخاطرات و رفع چالشها و نگرانیهای مرتبط را افزایش دهد. آشنایی و کسب مهارت در زمینه مستندسازی، ممیزی، یکپارچه سازی و استقرار نظامهای مدیریتی یکپارچه سلامت، ایمنی و محیط زیست از الزامات اصلی برای دانشجویان در این حوزه است.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

هدف از یکپارچه سازی فرایندهای کاری این است که کلیه مخاطرات بهداشتی، ایمنی و محیط‌زیستی در هر یک از فرایندهای سازمان شناسایی و با در نظر گرفتن ملاحظات اقتصادی و اجتماعی کنترل شوند.

انتظار می‌رود دانشجو با گذراندن این واحد دانش کافی در مورد مفاهیم، ساختارها، استانداردهای رایج مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست را فرا گرفته و آمادگی الزم برای ایفای نقش در استقرار استانداردهای مدیریت یکپارچه سلامت، ایمنی و محیط‌زیست را به دست آورد.

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

- بهبود مدیریت منابع با یکپارچه سازی ارزیابی و کنترل مخاطرات بهداشت، ایمنی و محیط زیست
- توسعه استقرار و پیاده سازی نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست در کشور
- افزایش توانمندی دانشجویان برای مدیریت، ارزیابی و کنترل مخاطرات بهداشت، ایمنی و محیط زیست مطابق با استانداردها و مقررات ملی
- ایجاد توان مدیریت طرحها و برنامه های مرتبط با HSE در عرصه های آموزش، پژوهش و اجرا
- افزایش توانمند سازی برنامه ریزی جهت ظرفیت سازی و توسعه عرصه های مختلف مرتبط با مدیریت HSE

شیوه‌های تدریس:

سخنرانی ☒	سخنرانی برنامه ریزی شده ☐	پرسش و پاسخ ☒
بحث گروهی ☒	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ☐	یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ☐
سایر موارد (لطفاً نام ببرید): آموزش در فیلد		

وظایف و تکالیف دانشجوی: (لطفاً شرح دهید)

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد ☒	تخته و گچ ☐	پروژکتور اسلاید ☒
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----		

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- ☐ آزمون میان ترم ---- درصد نمره
☐ آزمون پایان ترم ۶۰ درصد نمره
☐ انجام پروژه ۳۰ درصد نمره
☐ شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نوع آزمون

- تشریحی ☐ ✓ پاسخ کوتاه ☐ چندگزینه‌ای ☐ جور کردنی ☐ صحیح- غلط ☐

سایر موارد (لطفا نام ببرید) -----

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفا نام ببرید):

- منابع انگلیسی:

- 1- ISO 45001:2018; Occupational health and safety management systems - Requirements with guidance for use
- 2- ISO 14001:2015; Environmental management systems - Requirements with guidance for use
- 3- IOGP Report 510:2014; Operating Management System Framework for controlling risk and delivering high performance in the oil and gas industry; International Association of Oil and Gas Producers
- 4- Pardy, Wayne G. Integrated Management Systems: Leading Strategies and Solutions. Last edition.
- 5- Lee, Thomas H., Shiba, Shoji, and Wood, Robert Chapman. Integrated Management Systems: A Practical Approach to Transforming Organizations. Last edition.

منابع فارسی:

۶- راهنمای کامل پیاده سازی ISO ۴۵۰۰۱:۲۰۰۸ ، شمس الدین علیزاده و همکاران، انتشارات فدک ایستاتیس، آخرین چاپ.

۷- سیستمهای مدیریت یکپارچه سلامت ایمنی و محیط زیست MS-HSE & IMS ، مهدی جهانگیری و همکاران، انتشارات فن آوران آخرین چاپ.

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	مفاهیم، تعاریف پایه و عناصر پایه سامانه های مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۲	رویکرد سیستمی به مدیریت و ضرورت مدیریت یکپارچه HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۳	نظام مدیریت بهداشت و ایمنی شغلی ISO ۴۵۰۱	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۴	اهداف سیستم مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۵	دامنه کاربرد - مراجع قانونی - شرایط و تعاریف - زمینه فعالیت و بافت سازمان	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۶	رهبری و مشارکت کارکنان - برنامه ریزی	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۷	حمایت و پشتیبانی - عملیات	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۸	ارزیابی عملکرد (پایش و سنجش عملکرد) - بهبود	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۹	فرایند مستندسازی سیستم های HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۱۰	ممیزی سیستم های HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۱۱	شاخص های عملکردی و اثر بخشی فعالیت های سیستم HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۱۲	تحلیل اثر گذاری پروژه های HSE	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۱۴	سازمان های مرجع در بهداشت ایمنی و محیط زیست (EPA-NFPA- OSHA-NIOSH -ILO- WHO)	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی
۱۵	مطالعه و بررسی برنامه های ملی HSE در چند کشور	دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (Course Plan)

دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی	آشنایی با طرحها و برنامه های مرتبط با HSE در عرصه های آموزش، پژوهش و اجرا	۱۶
دکتر احمد جنیدی جعفری دکتر شهرام وثوقی	بازدید از یک سازمان/ صنعت به منظور آشنایی با استقرار سامانه های مدیریت HSE و اصول و فرایند مستندسازی	۱۷